Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Avaldamismärge: RT I 2000, 19, 117

Kasuliku mudeli seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 09.02.2000

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 1. märtsi 2000. a otsusega nr 739

I. Kasuliku mudeli seaduses(RT I 1994, 25, 407; 35, õiend; 1996, 49, 953) tehakse järgmised muudatused ja täiendused:

§ 1. Paragrahv 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 1. Seaduse eesmärk**

Käesolev seadus sätestab leiutise õiguskaitse kasuliku mudelina.»

§ 2. Paragrahv 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Paragrahv 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 3. Eesti Vabariigi ja välisriigi isiku õiguste ja kohustuste võrdsus**

Leiutise õiguskaitset kasuliku mudelina käsitlevates õigusaktides ettenähtud õigused ja kohustused kehtivad, arvestades käesolevas seaduses sätestatud piiranguid, võrdselt Eesti Vabariigi ja välisriigi isiku (edaspidi *isik*) suhtes.»

§ 4. Paragrahv 4 tunnistatakse kehtetuks.

§ 5. Paragrahvid 5–11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 5. Kasuliku mudeli õiguskaitse**

(1) Kasulik mudel on leiutis, mis on uudne, millel on leiutustase ja mis on tööstuslikult kasutatav.

(2) Leiutis ei ole muu hulgas:
1) tööstusdisainilahendus;
2) mikrolülituse topoloogia;
3) avastus, teadusteooria või matemaatiline meetod;
4) majandus- ja mõttetegevuse plaan, reegel, eeskiri või meetod;
5) rajatise, hoone või maa-ala projekt või skeem;
6) tingmärk;
7) arvutialgoritm või -programm;
8) info lihtne esitamine;
9) inimkeha või selle osa;
10) taimesort või loomatõug.

(3) Leiutis saab õiguskaitse kasuliku mudelina registreerimisel riiklikus kasulike mudelite registris (edaspidi *register*).

(4) Kasuliku mudeli õiguskaitse ulatus määratakse kindlaks kasuliku mudeli nõudluse sisuga.

(5) Kasuliku mudelina saab kaitsta seadet, meetodit ja ainet.

§ 6. Kasuliku mudelina mittekaitstavad leiutised

(1) Kasuliku mudelina ei saa kaitsta:
1) leiutist, mis on vastuolus avaliku korra ja moraaliga;
2) raviviisi ja diagnoosimeetodit, mida kasutatakse inimeste või loomade haiguste raviks või diagnoosimiseks;
3) biotehnoloogilist leiutist.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktis 3 nimetatud biotehnoloogiline leiutis on käesoleva seaduse tähenduses:
1) bioloogilist ainet või seda sisaldavat toodet käsitlev leiutis;
2) bioloogilise aine saamist või kasutamist käsitlev leiutis.

(3) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud bioloogiline aine on käesoleva seaduse tähenduses iga isepaljunev või bioloogilises süsteemis paljundatav geneetilist informatsiooni kandev aine, sealhulgas mikroorganism.

§ 7. Uudsus, leiutustase ja tööstuslik kasutatavus

(1) Leiutis on uudne, kui see erineb tehnika tasemest. Tehnika tase määratakse kindlaks kogu teabe põhjal, mis on enne kasuliku mudeli registreerimise taotluse (edaspidi *registreerimistaotlus*) esitamise kuupäeva või prioriteedinõude puhul enne prioriteedikuupäeva avalikkusele teatavaks saanud kirjaliku või suulise kirjeldamise kaudu, kasutamise läbi või mis tahes muul viisil. Uudsuse määramisel võetakse arvesse ka enne registreerimistaotluse esitamise kuupäeva või prioriteedinõude korral enne prioriteedikuupäeva käesoleva seaduse § 33 järgi avaldatud registreerimistaotluste ja patendiseaduse (RT I 1994, 25, 406; 1998, 74, 1227; 107, 1768; 1999, 84, 764) § 24 järgi avaldatud patenditaotluste sisu, kui nende esitamise kuupäev või prioriteedinõude korral prioriteedikuupäev on varasem.

(2) Tehnika taseme kindlaksmääramisel ei võeta arvesse teavet, mille on 12 kuu jooksul enne registreerimistaotluse esitamise kuupäeva või prioriteedinõude puhul enne prioriteedikuupäeva avalikustanud isik, kellel on käesoleva seaduse § 11 kohaselt õigus kasuliku mudeli registreerimisele, või muu isik, kes on saanud teabe mainitud isikult kas tema tahte kohaselt või vastaselt.

(3) Leiutisel on käesoleva seaduse tähenduses leiutustase, kui leiutis ei tulene endastmõistetavalt tehnika tasemest.

(4) Leiutis on tööstuslikult kasutatav, kui seda saab toota või kasutada majanduses.

§ 8. Kasuliku mudeli ühtsus

Registreerimistaotlus võib sisaldada ainult ühte leiutist.

§ 9. Kasuliku mudeli nõudlus

(1) Kasuliku mudeli nõudlus on leiutise olemuse selge, täpne ja lühike sõnaline väljendus.

(2) Leiutise olemus esitatakse kasuliku mudeli nõudluses oluliste tehniliste tunnuste kogumina.

(3) Kasuliku mudeli nõudlus on ühe- või mitmepunktiline.

(4) Kasuliku mudeli nõudluse tõlgendamisel kasutatakse leiutiskirjeldust ja illustratsioone.

(5) Leiutiskirjeldus ja illustratsioonid peavad avama leiutise olemuse nii täpselt ja selgelt, et vastava ala asjatundja võib leiutise teostada.

§ 10. Prioriteet

(1) Prioriteet on esimesena registreerimistaotluse või patenditaotluse esitanud isiku eelisõigus taotleda leiutisele õiguskaitset kasuliku mudelina. Esmase registreerimistaotluse või patenditaotluse esitamise kuupäev loetakse prioriteedikuupäevaks.

(2) Kui registreerimistaotlus on esitatud Patendiametile 12 kuu jooksul pärast esmase registreerimistaotluse või patenditaotluse esitamise kuupäeva, võib prioriteedi määrata:
1) esmase registreerimistaotluse või patenditaotluse esitamise kuupäeva järgi tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooniga (RT II 1994, 4/5, 19) ühinenud riigis või Maailma Kaubandusorganisatsiooni ükskõik millises liikmesriigis;
2) esmase registreerimistaotluse või patenditaotluse esitamise kuupäeva järgi tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooniga mitteühinenud riigis või Maailma Kaubandusorganisatsiooni mittekuuluvas riigis, kui see riik tagab samad tingimused Eesti Vabariigis esitatud esmasele registreerimistaotlusele või patenditaotlusele.

(3) Registreerimistaotlusele, mis on esitatud Patendiametile 12 kuu jooksul sama isiku poolt sama leiutise kohta, võib prioriteedi määrata varasema registreerimistaotluse või patenditaotluse esitamise kuupäeva järgi tingimusel, et varasemat registreerimistaotlust või patenditaotlust ei ole avaldatud ja selle alusel ei ole esitatud prioriteedinõuet mõnele muule registreerimistaotlusele või patenditaotlusele. Kui varasem registreerimistaotlus on menetluses, loetakse varasem registreerimistaotlus tagasivõetuks.

(4) Registreerimistaotlusele võib prioriteedinõude esitamisel määrata prioriteedi mitme varem esitatud registreerimistaotluse või patenditaotluse esitamise kuupäeva järgi.

(5) Prioriteedinõue peab olema esitatud registreerimistaotluses. Prioriteedinõuet tõendavad dokumendid esitatakse kas registreerimistaotluses või 16 kuu jooksul prioriteedikuupäevast arvates. Prioriteedinõuet

tõendavaid dokumente ei ole vaja esitada, kui prioriteedinõude aluseks on Eesti Vabariigis esitatud esmane registreerimistaotlus või patenditaotlus.

§ 11. Õigus kasulikule mudelile

(1) Õigus taotleda kasuliku mudeli registreerimist ja saada kasuliku mudeli omanikuks on leiutise autoril ja tema pärijal või õigusjärglasel.

(2) Kui leiutis on loodud lepingukohustuste täitmisel, on õigus taotleda kasuliku mudeli registreerimist ja saada kasuliku mudeli omanikuks isikul vastavalt lepingule.»

§ 6. Paragrahvis 12:

1)lõiked 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kasuliku mudeli autor (edaspidi *autor*) on füüsiline isik, kes oma loomingulise tegevusega on loonud leiutise.

(2) Kui leiutis on loodud mitme füüsilise isiku ühise loomingulise tegevusega, tekib nende ühisautorsus.»;

2)lõiked 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Paragrahvid 13 ja 14 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 13. Kasuliku mudeli omanik**

(1) Kasuliku mudeli omanik on isik, kes on omanikuna kantud registrisse.

(2) Kasuliku mudeli registreerimisel kantakse kasuliku mudeli omanikuna registrisse kasuliku mudeli registreerimise taotleja (edaspidi *taotleja*).

§ 14. Kasuliku mudeli omaniku ainuõigus

(1) Kasuliku mudeli omanikul on ainuõigus kasutada kasulikku mudelit, see tähendab:
1) valmistada, kasutada, müüa, pakkuda müügiks või importida eelnimetatud eesmärkidel toodet, mis sisaldab kasuliku mudelina kaitstud ainet või seadet;
2) kasutada või pakkuda kasutamiseks kasuliku mudelina kaitstud meetodit, samuti kasutada, pakkuda müügiks, müüa või importida eelnimetatud eesmärkidel toodet, mis on valmistatud kasuliku mudelina kaitstud meetodil.

(2) Toote puhul, mille valmistamise meetod on kaitstud kasuliku mudelina, loetakse kasuliku mudeli omaniku loata samasuguse toote valmistamist, kasutamist, levitamist, müümist, müügiks pakkumist või eelnimetatud eesmärkidel omandamist (sealhulgas importides) kasuliku mudeli omaniku ainuõiguse rikkumiseks, kui ei tõendata, et samasugune toode on valmistatud teistsugusel meetodil.»

§ 8. Paragrahv 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 15. Kasuliku mudeli omaniku ainuõigust mitterikkuvad toimingud**

Kasuliku mudeli omaniku ainuõiguse rikkumine ei ole:
1) kasuliku mudeli kasutamine teiste riikide laevade pardal (keres, masinates, taglases, aparaatides ja muus varustuses), kui need laevad asuvad ajutiselt või juhuslikult Eesti Vabariigi vetes ja kasulikku mudelit kasutatakse ainult laeva tarbeks;
2) kasuliku mudeli kasutamine teiste riikide õhu- ja maismaasõidukite või nende abiseadmete konstruktsioonis või sõidukite ja seadmete käitamisel, kui need sõidukid asuvad ajutiselt või juhuslikult Eesti Vabariigis;
3) kasuliku mudeli kasutamine kasulikku mudelit ennast puudutavates katsetustes;
4) kasuliku mudeli eraviisiline ärieesmärgita kasutamine, kui see ei kahjusta kasuliku mudeli omaniku huve.»

§ 9. Seadust täiendatakse §-ga 15^1 järgmises sõnastuses:

«**§ 15^1.Õiguste ammendumine**

Kasuliku mudeli omanikul ei ole õigust keelata tema poolt või tema nõusolekul Eesti Vabariigi või Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriigi territooriumil käibesse lastud registreeritud kasulikku mudelit sisaldava toote edasist ärieesmärgil kasutamist.»

§ 10. Paragrahvi 16 lõikes 1 asendatakse sõnad «tunnistuse taotlejast» sõnadega «registreerimistaotluse esitanud isikust».

§ 11. Seadust täiendatakse §-ga 16[1] järgmises sõnastuses:

«§ 16[1].Ajutine kaitse

(1) Leiutis saab ajutise kaitse registreerimistaotluse esitamise kuupäevast arvates kuni registreeringu andmete kande teate Patendiameti ametlikus väljaandes avaldamise kuupäevani.

(2) Isikut, kes on alustanud leiutise kasutamist registreerimistaotluse esitamise kuupäeva ja registreeringu andmete kande teate Patendiameti ametlikus väljaandes avaldamise kuupäeva vahelisel ajal, ei loeta kasuliku mudeli omaniku ainuõiguse rikkujaks, kui ta ei teadnud ega pidanudki teadma, et leiutise kohta on esitatud registreerimistaotlus, ning kui taotleja ei ole talle kirjalikult teatanud registreerimistaotluse esitamisest.

(3) Isik, kellele taotleja on teatanud registreerimistaotluse esitamisest, loetakse pärast registreeringu andmete kande teate Patendiameti ametlikus väljaandes avaldamise kuupäeva kasuliku mudeli omaniku ainuõiguse rikkujaks registreerimistaotluse esitamise teate saamise kuupäevast arvates, kui tal ei ole käesoleva seaduse § 16 kohaselt varemkasutamisõigust.»

§ 12. Paragrahvid 17 ja 18 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

«§ 17. Registreerimistaotlus

(1) Registreerimistaotluses peavad sisalduma järgmised dokumendid:
1) kasuliku mudeli registreerimise avaldus, milles on andmed taotleja ja autori kohta ning kasuliku mudeli nimetus;
2) leiutiskirjeldus;
3) kasuliku mudeli nõudlus;
4) illustratsioonid, millele viidatakse leiutiskirjelduses või kasuliku mudeli nõudluses;
5) leiutise olemuse lühikokkuvõte;
6) riigilõivu tasumist tõendav dokument;
7) volikiri, kui taotlejal on esindaja.

(2) Registreerimistaotluse dokumendid esitatakse eesti keeles.

(3) Registreerimistaotluse dokumendid, välja arvatud kasuliku mudeli registreerimise avaldus, võib esitada ka muus keeles, kui neile on lisatud tõlge eesti keelde.

(4) Registreerimistaotluse vorminõuded kehtestab majandusminister.

§ 18. Registreerimistaotluse esitamine

(1) Registreerimistaotlus esitatakse Patendiametile.

(2) Riigilõivu tasumist tõendav dokument esitatakse ühe kuu jooksul registreerimistaotluse saabumise kuupäevast arvates.

(3) Volikiri esitatakse kahe kuu jooksul registreerimistaotluse saabumise kuupäevast arvates.

(4) Registreerimistaotluse dokumentide tõlked esitatakse kolme kuu jooksul registreerimistaotluse saabumise kuupäevast arvates.»

§ 13. Seadust täiendatakse §-ga 18[1] järgmises sõnastuses:

«§ 18[1].Taotleja esindamine

(1) Kasuliku mudeli registreerimise ja registreeringu jõushoidmisega seotud toiminguid teeb taotleja või tema volitatud Eesti patendivolinik (edaspidi *patendivolinik*).

(2) Kui taotleja elu- või asukoht on väljaspool Eesti Vabariiki, esitab registreerimistaotluse taotleja või patendivolinik. Registreerimistaotluse esitamisele järgnevaid kasuliku mudeli registreerimisega ja registreeringu jõushoidmisega seotud toiminguid teeb taotleja volitatud patendivoliniku kaudu.

(3) Kui registreerimistaotluse esitavad ühiselt mitu taotlejat, peavad nad järgnevate kasuliku mudeli registreerimise ja registreeringu jõushoidmisega seotud toimingute tegemiseks volitama patendivoliniku või enda hulgast esindaja, kelle elu- või asukoht on Eesti Vabariigis.»

§ 14. Paragrahv 20 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 20. Registreerimistaotluse esitamise päev ja menetlusse võtmine

(1) Patendiamet teeb registreerimistaotluse saabumisel registreerimistaotluse igale dokumendile saabumismärke. Saabumismärkes peab sisalduma:

1) registreerimistaotluse saabumise kuupäev;
2) registreerimistaotluse saabumise järjekorranumber.

(2) Posti teel esitatud registreerimistaotluse saabumise päevaks loetakse selle Patendiametisse saabumise päev.

(3) Registreerimistaotluse esitamise päevaks määratakse selle Patendiametisse saabumise päev, kui saabumise päeval esitatakse vähemalt:
1) dokument, milles väljendub kasuliku mudeli registreerimise soov;
2) dokument, mis kirjeldab leiutist;
3) dokument, milles on taotleja nimi ja aadress.

(4) Pärast registreerimistaotluse esitamise päeva määramist käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatu järgi ning pärast riigilõivu tasumist tõendava dokumendi saabumist käesoleva seaduse § 18 2. lõikes sätestatu järgi võtab Patendiamet registreerimistaotluse menetlusse ning teatab sellest taotlejale kirjalikult.»

§ 15. Seadust täiendatakse §-ga 20^1 järgmises sõnastuses:

«**§ 20^1. Registreerimistaotluse menetlusse võtmisest keeldumine**

(1) Patendiamet keeldub registreerimistaotlust menetlusse võtmast, tehes registreerimistaotluse menetlusse võtmisest keeldumise otsuse, kui esitatud dokumendid ei vasta käesoleva seaduse § 20 3. lõikes sätestatud nõuetele.

(2) Patendiamet keeldub registreerimistaotlust menetlusse võtmast, tehes registreerimistaotluse tagasilükkamise otsuse, kui:
1) puudub riigilõivu tasumist tõendav dokument ja seda ei ole esitatud ühe kuu jooksul registreerimistaotluse saabumise kuupäevast arvates;
2) puudub leiutiskirjelduse tõlge ja seda ei ole esitatud kolme kuu jooksul registreerimistaotluse saabumise kuupäevast arvates;
3) puudub volikiri ja seda ei ole esitatud kahe kuu jooksul registreerimistaotluse saabumise kuupäevast arvates.

(3) Registreerimistaotluse menetlusse võtmisest keeldumise korral teatatakse sellest taotlejale kirjalikult ja makstakse riigilõiv tagasi.»

§ 16. Paragrahvis 21:

1)lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Patendiamet kontrollib:
1) registreerimistaotluse dokumentide vormi;
2) leiutise vastavust käesoleva seaduse § 5 2. lõikes ja §-s 6 sätestatule.»;

2)lõikest 4 jäetakse välja sõnad «ja sisu», sõna «tähtaja» asendatakse sõnaga «tähtpäeva» ning siin ja edaspidi kogu teksti ulatuses asendatakse sõnad «tunnistuse taotleja» sõnaga «taotleja» vastavas käändes;

3)lõikes 5 asendatakse sõnad «§-de 6, 8 ja 17» sõnadega «§ 5 2. lõike ning §-de 6 ja 17» ja lõiget täiendatakse pärast sõna «otsuse» sõnadega «ja selle alusel registreeringu andmete kande»;

4)lõikes 6 asendatakse sõnad «§-de 6, 8 ja 17» sõnadega «§ 5 2. lõike või § 6 või § 17» ja välja jäetakse sõnad «ja sisu».

§ 17. Paragrahvis 22:

1)lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kui taotleja jätab käesoleva seaduse § 21 4. lõike kohaselt määratud tähtpäevaks vastamata, peatab Patendiamet registreerimistaotluse menetluse. Menetlust jätkatakse, kui taotleja vastab kahe kuu jooksul nimetatud tähtpäevast arvates ja tasub riigilõivu.»;

2)lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 18. Paragrahvis 23:

1)lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu «mida ei olnud leiutiskirjelduses» sõnadega «, kasuliku mudeli nõudluses» ja sõna «kuupäeval» asendatakse sõnaga «päeval»;

2)lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 19. Paragrahvis 24:

1)lõike 3 punktis 1 asendatakse sõna «tähtajast» sõnaga «tähtpäevast»;

2)lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) kui taotleja ei ole tasunud käesoleva seaduse § 22 1. lõikes sätestatud kahekuulise tähtaja jooksul ettenähtud riigilõivu ja esitanud riigilõivu tasumist tõendavat dokumenti;».

§ 20. Paragrahvis 26:

1)lõikes 1 asendatakse sõnad «punktide 1 või 2» sõnadega «punkti 1 või 2»;

2)lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu «tasub riigilõivu» sõnadega «, esitades nimetatud tähtaja jooksul riigilõivu tasumist tõendava dokumendi»;

3)lõikes 4 asendatakse sõnad «seaduse §-le 39» sõnadega «seaduse § 34 4. lõikes sätestatule».

§ 21. Paragrahvi 27 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Patendiameti otsuseid võib vaidlustada kaubamärgiseaduse (RT 1992, 35, 459; RT I 1998, 15, 231; 1999, 93, 834; 102, 907) kohaselt moodustatud tööstusomandi apellatsioonikomisjonis (edaspidi *apellatsioonikomisjon*) tööstusdisaini kaitse seaduse (RT I 1997, 87, 1466; 1998, 108/109, 1783) §-des 41–54 sätestatud korras või kohtus.»

§ 22. Paragrahv 28 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 28. Registreerimistaotluse menetluse lõppemine**

Registreerimistaotluse menetlus lõpeb kasuliku mudeli registreerimisega registris või registreerimistaotluse tagasilükkamisega.»

§ 23. Paragrahvis 29:

1)lõiget 1 täiendatakse pärast sõna «patendikoostöölepingu» sõnadega «(RT II 1994, 6/7, 21)»;

2)lõiked 2–4 tunnistatakse kehtetuks;

3)lõiget 7 täiendatakse pärast sõnu «patendikoostöölepingu järgne vastuvõttev amet» sõnadega «(edaspidi*vastuvõttev amet*)»;

4)lõige 8 tunnistatakse kehtetuks.

§ 24. Paragrahvis 30:

1)lõiked 1–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Rahvusvahelise registreerimistaotluse menetlusse võtmiseks peab taotleja 20 kuu jooksul prioriteedikuupäevast arvates esitama Patendiametile kirjalikult rahvusvahelise registreerimistaotluse menetlusse võtmise taotluse, lisades sellele rahvusvahelise registreerimistaotluse eestikeelse tõlke (edaspidi *tõlge*) ja tasuma riigilõivu.

(2) Kui taotleja on 19 kuu jooksul prioriteedikuupäevast arvates Eesti Vabariigi välja valinud, peab ta rahvusvahelise registreerimistaotluse menetlusse võtmise taotluse ja tõlke esitama ning riigilõivu tasuma 30 kuu jooksul prioriteedikuupäevast arvates.

(3) Taotlejale antakse tõlke esitamiseks kaks kuud lisaaega eeldusel, et ta tasub tõlke esitamise korral täiendava riigilõivu.

(4) Taotleja võib kolme kuu jooksul, rahvusvahelise registreerimistaotluse menetlusse võtmise taotluse esitamise kuupäevast arvates, täiendada ja parandada kasuliku mudeli nõudlust, leiutiskirjeldust ja illustratsioone tingimusel, et täiendused ja parandused ei muuda rahvusvahelises registreerimistaotluses selle esitamise kuupäeval avatud leiutise olemust.

(5) Kui taotlejat peab esindama käesoleva seaduse § $18^{1}2$. või 3. lõike kohaselt patendivolinik või esindaja, peab patendivoliniku või esindaja volitama kahe kuu jooksul rahvusvahelise registreerimistaotluse menetlusse võtmise taotluse esitamise kuupäevast arvates.»;

2)lõike 6 punktid 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

« 3) taotleja loobub rahvusvahelise eelekspertiisi nõudest või Eesti Vabariigi väljavalimise nõudest pärast käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud tähtaja möödumist;

4) taotleja ei ole kinni pidanud käesoleva paragrahvi 5. lõikes sätestatud nõudest.»;

3)lõiked 7–9 tunnistatakse kehtetuks;

4)lõiget 11 täiendatakse pärast sõna «toimingut» sõnadega «või käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatut».

§ 25.VII peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«VII peatükk
RIIKLIK KASULIKE MUDELITE REGISTER»

§ 26. Paragrahvid 31–33 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 31. Registri asutamine**

Registri asutab ja registri pidamise põhimääruse kinnitab Vabariigi Valitsus.

§ 32. Registri pidamine

(1) Registri vastutav ja volitatud töötleja on Patendiamet.

(2) Registri koosseisu kuuluvad kanderaamat ja registritoimik.

(3) Registrikanded on registreerimistaotluse andmete kanne, registreerimistaotluse andmete muutmise kanne, registreerimistaotluse menetluse kanne, registreeringu andmete kanne, registreeringu andmete muutmise kanne, registreeringu kehtivuse pikendamise kanne ja registreeringu kustutamise kanne.

(4) Registrikanne tehakse Patendiameti, apellatsioonikomisjoni või kohtu otsuse alusel.

(5) Registrikanne jõustub selle tegemise päeval.

(6) Taotleja nõudmisel lükatakse kasuliku mudeli registreerimine registris edasi, kuid mitte rohkem kui 18 kuud prioriteedikuupäevast arvates. Nõue peab olema esitatud koos registreerimistaotlusega.

(7) Registreeringu andmete kande, registreeringu andmete muutmise kande ja registreeringu kustutamise kande teade avaldatakse Patendiameti ametlikus väljaandes.

(8) Pärast registreeringu andmete kandmist registrisse koostab Patendiamet kasuliku mudeli kirjelduse.

(9) Kasuliku mudeli kirjelduse vorminõuded ja vormistamise korra kehtestab majandusminister.

(10) Kasuliku mudeli kirjeldust hoitakse registritoimikus.

(11) Pärast registreeringu andmete kande teate avaldamist väljastab Patendiamet kasuliku mudeli omanikule kasuliku mudeli tunnistuse, milles sisaldub kasuliku mudeli kirjeldus.

(12) Kasuliku mudeli omanike arvust sõltumata väljastatakse ainult üks kasuliku mudeli tunnistus.

(13) Kasuliku mudeli tunnistuse vorminõuded ja vormistamise ning väljaandmise korra kehtestab majandusminister.

§ 33. Registri avalikkus ja teabe väljastamine

(1) Register on avalik. Igaühel on õigus tutvuda registritoimiku ja kanderaamatuga ning saada neist ärakirju.

(2) Registrist ei väljastata andmeid autori kohta, kui autor on keelanud oma nime avalikustamise.

(3) Registreerimistaotlus loetakse avaldatuks alates registreeringu andmete kande teate avaldamisest.

(4) Enne registreeringu andmete kande teate avaldamist võib registrist väljastada järgmised andmed:
1) leiutise nimetus;
2) rahvusvahelise patendiklassifikatsiooni indeks rahvusvahelise patendiklassifikatsiooni Strasbourg'i kokkuleppe (RT II 1996, 4, 15) järgi;
3) registreerimistaotluse number ja esitamise kuupäev;
4) prioriteediandmed;
5) taotleja ja taotleja esindaja andmed.

(5) Enne registreeringu andmete kande teate avaldamist võivad registreerimistaotluse menetluse toimikuga tutvuda taotleja või isik, kellel on selleks taotleja kirjalik luba või keda taotleja on kirjalikult teavitanud registreerimistaotluse esitamisest ning hoiatanud oma õigusest taotleda kasuliku mudeli registreerimist ja saada kasuliku mudeli omanikuks.

(6) Tagasilükatud, tagasivõetud või tagasivõetuks loetud registreerimistaotluse leiutiskirjeldust ja kasuliku mudeli nõudlust ei avalikustata.

(7) Kirjaliku teabe väljastamise eest võetakse riigilõivu, välja arvatud teabe väljastamise eest järelevalveõiguslikule riigiasutusele või kohtule.»

§ 27.VIII peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«VIII peatükk
KASULIKU MUDELI ÕIGUSKAITSE KEHTIVUS».

§ 28. Paragrahv 34 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 34. Registreeringu kehtivus**

(1) Registreering kehtib neli aastat registreerimistaotluse esitamise kuupäevast arvates.

(2) Registreeringu kehtivust võib pikendada kasuliku mudeli omaniku taotluse alusel esmalt neljaks aastaks ja hiljem veel kaheks aastaks.

(3) Registreering kaotab kehtivuse ennetähtaegselt, kui kasuliku mudeli omanik esitab taotluse registreeringu kehtivuse lõpetamiseks.

(4) Riigilõiv registreeringu kehtivuse pikendamise eest tasutakse:
1) kuue kuu jooksul enne registreeringu kehtivuse lõppemise kuupäeva või
2) täiendavat riigilõivu tasudes kuue kuu jooksul registreeringu kehtivuse lõppemise kuupäevast arvates.

(5) Riigilõiv loetakse tasutuks, kui riigilõivu tasumist tõendav dokument on saabunud Patendiametisse.»

§ 29. Paragrahv 35 tunnistatakse kehtetuks.

§ 30. Paragrahv 36 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 36. Kasuliku mudeli registreeringu muutmine**

(1) Kasuliku mudeli omanik võib registreeringu kehtivuse ajal muuta kasuliku mudeli registreeringut selles leiutise olemust muutmata ja õiguskaitse ulatust laiendamata.

(2) Kasuliku mudeli registreeringu muutmise taotlus ja riigilõivu tasumist tõendav dokument esitatakse Patendiametile.

(3) Taotluse kasuliku mudeli nõudluses õiguskaitse ulatuse kitsenemist põhjustanud ilmsete kirja- või arvutusvigade parandamiseks võib kasuliku mudeli omanik esitada Patendiametile ühe aasta jooksul registreeringu andmete kande teate avaldamisest arvates.

(4) Kasuliku mudeli õiguskaitse ulatuse laienemine, mis on tingitud käesoleva paragrahvi 3. lõike alusel tehtud muudatustest, ei piira isikute õigusi, kes enne kasuliku mudeli registreeringus muudatuste tegemise teate avaldamist olid oma majandus- või äritegevuses võtnud arvesse esialgset kasuliku mudeli õiguskaitse ulatust.»

§ 31.IX peatükk tunnistatakse kehtetuks.

§ 32. Paragrahvid 40–43 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 40. Kasuliku mudeli registreerimise taotlemise õiguse üleminek**

(1) Isik, kellel on käesoleva seaduse §-s 11 sätestatu kohaselt õigus taotleda kasuliku mudeli registreerimist, võib selle õiguse teisele isikule üle anda.

(2) Kasuliku mudeli registreerimise taotlemise õigus läheb üle pärijale või õigusjärglasele.

§ 41. Registreerimistaotluse üleminek

(1) Taotleja võib Patendiametis menetluses oleva registreerimistaotluse teisele isikule üle anda.

(2) Patendiametis menetluses olev registreerimistaotlus läheb taotleja surma või juriidilisest isikust taotleja lõppemise korral üle pärijale või õigusjärglasele.

(3) Taotleja andmete muutmiseks registreerimistaotluse andmete kandes peab taotleja või isik, kellele registreerimistaotlus üle läheb, esitama Patendiametile sellekohase taotluse ja riigilõivu tasumist tõendava dokumendi. Kui taotluse esitab isik, kellele registreerimistaotlus üle läheb, peab ta taotlusele lisama üleminekut tõendava dokumendi või selle tõestatud ärakirja.

(4) Registreerimistaotlus loetakse teisele isikule üle läinuks registreerimistaotluse andmete muutmise kande tegemise päevast.

§ 42. Kasuliku mudeli üleminek

(1) Kasuliku mudeli omanik võib kasuliku mudeli teisele isikule üle anda.

(2) Kasuliku mudeli omaniku surma või juriidilisest isikust omaniku lõppemise korral läheb kasulik mudel üle pärijale või õigusjärglasele.

(3) Kasuliku mudeli omaniku andmete muutmiseks registreeringu andmete kandes peab kasuliku mudeli omanik või isik, kellele kasulik mudel üle läheb, esitama Patendiametile sellekohase taotluse ja riigilõivu tasumist tõendava dokumendi. Kui taotluse esitab isik, kellele kasulik mudel üle läheb, peab ta taotlusele lisama üleminekut tõendava dokumendi või selle tõestatud ärakirja.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud taotlus tuleb esitada ühe aasta jooksul tehingus määratud kasuliku mudeli ülemineku päevast või õigusjärgluse tekkimise päevast arvates. Kui kasulik mudel läheb üle kohtuotsuse alusel, tuleb taotlus esitada ühe kuu jooksul kohtuotsuse jõustumise päevast arvates. Käesolevas lõikes nimetatud tähtaegade eiramise korral loetakse registreering kehtetuks.

(5) Kasulik mudel loetakse teisele isikule üleläinuks tehingu või kohtuotsuse järgi määratud kasuliku mudeli ülemineku päevast või õigusjärgluse tekkimise päevast.

(6) Isik, kellele kasulik mudel on üle läinud käesolevas paragrahvis sätestatu järgi, võib kasuliku mudeli omaniku õigusi kasutama hakata registreeringu andmete muutmise kande jõustumise päevast.

§ 43. Litsents

(1) Kasuliku mudeli omanik (litsentsiaar) võib käesoleva seaduse § 14 1. lõikes loetletud kasuliku mudeli omaniku õigused kirjaliku litsentsilepinguga (edaspidi *litsentsiga*) osaliselt või täielikult ühe või mitme isiku (litsentsiaadi) kasutusse anda.

(2) Litsentsiaat võib litsentsiaari loal litsentsist tulenevad õigused anda all-litsentsiga kolmandale isikule.

(3) Litsentsi kehtivusaeg ei või olla pikem kui registreeringu kehtivus.

(4) Litsentsi võib registreerida registris. Registreerimata litsentsil ei ole kolmandate isikute suhtes õiguslikku jõudu.

(5) Kui kasulik mudel läheb käesoleva seaduse §-s 42 sätestatud juhtudel üle teisele isikule, lähevad sellele isikule üle ka litsentsist tulenevad õigused ja kohustused.»

§ 33. Paragrahv 44 tunnistatakse kehtetuks.

§ 34. Paragrahv 45 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 45. Autorsuse vaidlustamine**

(1) Vaidlused autorsuse üle lahendab kohus pärast kasuliku mudeli registreerimist.

(2) Isik, kes leiab, et käesoleva seaduse § 12 1. või 2. lõike järgi on tema kasuliku mudeli autor või ühisautor, võib oma autorsuse tunnistamiseks esitada kohtusse hagi kasuliku mudeli omaniku vastu.

(3) Autorsust võib vaidlustada autor või tema pärija.»

§ 35. Paragrahvis 46:

1)lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Isik, kes leiab, et õigus kasulikule mudelile kuulub talle, võib ühe aasta jooksul registreeringu andmete kande teate avaldamise kuupäevast või, kasuliku mudeli ülemineku korral, registreeringu andmete muutmise kande teate avaldamise kuupäevast arvates esitada kasuliku mudeli omaniku vastu kohtusse hagi kasuliku mudeli üleandmiseks.»;

2)lõikes 2 asendatakse sõnad «tunnistuse äravõtmist» sõnadega «kasuliku mudeli üleandmist»;

3)paragrahvi täiendatakse lõigetega 3–5 järgmises sõnastuses:

« (3) Isik, kes leiab, et registreeritud kasulik mudel ei vasta käesoleva seaduse § 5 1. lõikes sätestatule või selle leiutiskirjeldus ei vasta § 9 5. lõikes sätestatule või leiutis ei vasta esialgses registreerimistaotluses avatud olemusele ning registreering takistab tema majandus- või äritegevust, võib esitada kohtusse registreeringu õigusvastaseks tunnistamise hagi kasuliku mudeli omaniku vastu.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud hagi saab esitada registreeringu kehtivuse jooksul.

(5) Registreeringu õigusvastaseks tunnistamise korral teeb Patendiamet registreeringu kustutamise kande, kui kasuliku mudeli omanik või käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud isik esitab Patendiametile taotluse, millele on lisatud jõustunud kohtuotsuse ärakiri.»

§ 36. Paragrahv 47 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 47. Registreeringu vaidlustamine**

(1) Asjast huvitatud isik, kes leiab, et leiutise registreerimine Patendiameti poolt on vastuolus käesoleva seaduse § 17 4. lõikes nimetatud vorminõuetega või § 5 2. lõikes või §-s 19 sätestatuga, võib esitada halduskohtumenetluse seadustikus (RT I 1999, 31, 425; 96, 846) sätestatud korras halduskohtusse kaebuse nõudega tunnistada kasuliku mudeli registreering õigusvastaseks ja kohustada Patendiametit registreerimistaotluse menetlust taastama ja uut otsust tegema.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kaebuse saab esitada kolme kuu jooksul registreeringu andmete kande teate avaldamise päevast arvates.»

§ 37. Paragrahv 49 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«**§ 49. Taotleja õiguste kaitse**

(1) Taotleja võib käesoleva seaduse § 27 kohaselt esitada Patendiameti otsuse peale kaebuse apellatsioonikomisjonile või kahe kuu jooksul, arvates otsuse kuupäevast, kaebuse halduskohtusse.

(2) Apellatsioonikomisjoni otsusega mittenõustumisel võib taotleja selle vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse kolme kuu jooksul otsuse tegemise päevast arvates.»

§ 38. Paragrahvis 50:

1)lõike 1 preambulis asendatakse sõnad «esitada kohtusse hagi» sõnadega «pöörduda kohtusse»;

2)lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

3)lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) litsentsist tulenevate vaidluste lahendamiseks;»;

4)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Enne registreeringu andmete kande teate avaldamist toimepandud ainuõiguse rikkumise korral tuleb hagi esitada käesoleva paragrahvi 4. lõikes toodud tähtaja või ühe aasta jooksul, arvates registreeringu andmete kande teate avaldamise kuupäevast, kusjuures aluseks võetakse hiljem lõppev tähtaeg.»

§ 39. Paragrahvis 51:

1)lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

2)lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Isik, kes kasutab leiutist litsentsi alusel (litsentsiaat), võib esitada kohtusse hagi litsentsiga seotud vaidluse lahendamiseks.»;

3)lõikes 4 asendatakse sõnad «Kui litsentsilepingus ei ole ette nähtud teisiti» sõnadega «Kui litsentsi andmisel ei ole ette nähtud teisiti».

§ 40. Paragrahvi 52 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kohus arutab kasuliku mudeli alaseid vaidlusi tsiviilkohtumenetluse seadustikus (RT I 1998, 43–45, 666; 108/109, 1783; 1999, 16, 271; 31, 425) sätestatud korras, arvestades käesolevas seaduses kehtestatud erisusi.»

§ 41. Seadust täiendatakse §-ga 52^1 järgmises sõnastuses:

«**§ 52[1].Tõendamiskohustus**

(1) Käesoleva seaduse § 14 2. lõikes sätestatu alusel esitatud hagi korral on kostja kohustatud tõendama, et ta on kasutanud samasuguse toote valmistamisel kasuliku mudelina kaitstud meetodist erinevat meetodit.

(2) Kui teistsuguse meetodi kasutamine ei ole tõendatud, loetakse toode valmistatuks kasuliku mudelina kaitstud meetodil tingimusel, et selle valmistamiseks tegelikult kasutatud meetodit ei ole kasuliku mudeli omanikul, vaatamata piisavatele pingutustele, õnnestunud kindlaks määrata ja kasuliku mudelina kaitstud meetodi kasutamine on tõenäoline või kui kasuliku mudelina kaitstud meetodil valmistatud toode on uus.

(3) Kostja esitatud tõendeid, mis sisaldavad tema tootmis- või ärisaladust, võib avalikustada vaid kostja nõusolekul.»

§ 42. Paragrahvi 53 lõikes 3 asendatakse sõnad «tunnistuse kehtivuse» sõnadega «registreeringu kehtivuse».

§ 43. Paragrahvi 55 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kasuliku mudeli alaste vaidluste lahendamisel võib olla kohtus esindajaks patendivolinik.»

§ 44. Paragrahv 57 tunnistatakse kehtetuks.

II. Seaduse rakendamine

§ 45. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses(RT I 1997, 80, 1344; 2000, 5, 32) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 132 lõikes 1 asendatakse arv «2000» arvuga «1600» ja lõikes 4 asendatakse sõna «üleandmise» sõnaga «ülemineku»;

2)paragrahvi 133 pealkirjas ja tekstis asendatakse sõnad «tunnistuse kehtivusaja» sõnadega «registreeringu kehtivuse»;

3)paragrahvi 134 pealkirjas asendatakse sõna «tunnistuse» sõnadega «registreeringu andmete» ja tekstis asendatakse sõna «tunnistuses» sõnaga «registreeringus»;

4)paragrahvi 135 lõikest 1 jäetakse välja sõna «tunnistuse» ja lõikest 2 sõnad «või sundlitsentsi»;

5)paragrahvi 136 lõikest 1 jäetakse välja sõnad «kui vastuvõtvale ametile».

§ 46. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2000. aasta 1. juulil.

§ 47. Seaduse teksti avaldamine

Vabariigi Valitsus tagab käesoleva seaduse jõustumisest ühe kuu jooksul kasuliku mudeli seaduse tervikteksti avaldamise Riigi Teatajas koos kõigi tehtud muudatuste ja täiendustega.

Riigikogu esimees Toomas SAVI